

Kloffen 10 gjenoptoges Forhandlingen.

J. Madsen: Jeg maa tilstaa, at jeg var saa godmodig at tro, at Vedtagelsen af vor Adresse til Hans Majestæt Kongen var det endelige Skridt fra vor Side, saaledes som det ogsaa blev udtalt af de ærede Medlemmer for Hjøsteds Amts 4de Valgtreds (Schjørring), og for Svendborg Amts 3die Valgtreds (S. A. Hansen); men desværre har det jo vist sig ikke at være Tilfældet. Jeg havde tænkt mig, at dette Skridt maatte føre enten til en Oplysning af Folkethinget eller til Regjeringens Afgang, men ingen af Delene er sket. Man siger nu, at Negtelse af Finantsloven er i god Konsekvens med de tidligere Skridt fra vor Side, men dette kan jeg ikke rigtig forstaa, det forekommer mig mere konsekvent, at vi, nu da vi have anvendt saa meget Arbejde paa at faae Finantsloven bragt i den Form, som Folkethinget ynder, sende den til det andet Thing, der jo, som det forekommer mig, har udtalt sig fuldkommen saa skarpt i sin Adresse, som det Svar, vi have faaet af Hans Majestæt Kongen. Jeg forstaaar slet ikke rigtig, hvorledes det hænger sammen med den Udtalelse af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgtreds, at Landstinget, naar vi blot faae en anden Regjering, nok vil gaa med os, thi det hedder jo i Landstingets Adresse: "Landstinget kunde i Yølelsen af sin Stilling som den ene af Folkerepræsentationens ligeberettigede Afdelinger ikke tilbageholde" osv. Disse Ord: "ligeberettiget Afdeling" ere først komne fra Landstinget (Modsigelse). I alt Fald ere de dog komne fra Landstinget, før de kom frem i Hans Majestæt Kongens Svar paa Folkethingets Adresse. Det forekommer mig nu, at det nok var værd at se, om den Finantslov, som Folkethingets Flertal eller Folkethinget i sin Helhed maatte vedtage, vil blive godkendt af Landstinget, og om Regjeringen derefter vil sætte sit Stempel paa den. Slet dette, er jeg tilfredsstillet i Henseende til selve Finantsloven; men jeg tvivler rigtignok en Del om, at det vil blive Tilfældet. Vender den imidlertid tilbage til Folkethinget, agter jeg at gøre Mit til for at opretholde den i den Skikkelse, den nu har. Sende vi ikke Finantsloven til Landstinget, forekommer det mig, at vi ere i Begreb med at kaste et Baaden bort som den ærede Ordfører omtalte, at vi vare i Besiddelse af. Negte vi Finantsloven paa dens nuværende Stadium, har den altsaa ikke gjenneaaet de i Grundlovens § 53 foreskrevne Stadier, og da Regjeringen ikke, saavidt jeg har hørt, bestemt har modsat sig noget Punkt paa Finantsloven, maa jeg tilstaa, at det Skridt, man her tilraader Folkethinget at gjøre, forekommer mig at føre os ind paa en Vej, om hvilken jeg ikke veed, hvor den vil ende. Jeg har altid — jeg kan sige fra min Barndom af — været noget betænkelig ved at spørge om Vej, naar jeg kom paa ukjendte Veie; jeg har hellere villet

spørge mig for i mit Hjem hos dem, jeg havde Tillid til, og gaa efter deres Anvisning og efter mit eget Skøn, hvorved jeg da ogsaa bestandig har truffet den rette Vej. Skulde vi nu gjøre det Skridt, her tilraades os, kunde der slet ikke Gjengjæld fra den anden Side næste Gang, naar der bliver Konflikt, og dette kan føre til mange flere Konsekvenser, end jeg kan se Enden paa. Det er det, som har forfrækket mig, og hvorved jeg er bleven betænkelig. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgtreds (N. Jensen) talte det en Svagbed, og det ærede Medlem for Veile Amts 4de Valgtreds (S. Jørgensen) sagde, at vi, naar vi gjorde det Skridt, her anbefales, vare sikke paa at seire; men jeg tror, han søiede til, at det ikke var afgjort, det skete i vor Levetid. Dermed kan jeg imidlertid ikke lade mig tilfredsstille. I Stedet for at gaa ind paa en Vej, hvor jeg ikke kan se Enden, og som er mig ukjendt, vil jeg hellere gaa den kjendte Vej og se til, hvorledes Finantsloven bliver modtagen, naar vi sende den ind i det andet Thing ifølge Grundlovens Anvisning. — Tanken om en parlamentarisk Regjering hylder jeg, og jeg har ogsaa stemt for den i Adressen, men skal den gjenneføres, maa den ogsaa bæres af en stærk Tillidsfølelse hos hele Befolkningen til Folkerepræsentationen og navnlig til Folkethinget. Endnu er der imidlertid ikke saa stort et Flertal her i Salen for Gjenneførelsen af denne Tanke, og vi vide ikke, hvorledes nye Valg vilde falde ud, hvis vi nu stemte imod Finantsloven. Det kan derfor ikke med Sikkerhed siges, at Tanken har faaet saaledes Rob i Befolkningen, at vi tragt kunne gaa ind paa den strax. Jeg tror nok, at den Tid kan komme, da den vil vinde Tilslutning, men det forekommer mig, at den i alt Fald maa støttes af et større Flertal i Folkethinget, end Tilfældet er nu. Derfor om vi nu sende Finantsloven til det andet Thing, dersom den dernæst kommer tilbage hertil og bliver behandlet ved eneste Behandling, dersom vi derpaa atter sende den til Landstinget, og den derpaa bliver henviset til et Fællesudvalg, vil jeg gjerne indrømme, at dette ogsaa kan have sine farlige Følger. I saadanne Tilfælde gjør jo i Almindelighed Fællesudvalgets Flertal een Indstilling, og dets Mindretal en anden, thi det er sjældent, at hele Fællesudvalget bliver enigt. Naar saa det ene Thing vedtager Flertallets Forslag og det andet Mindretallets, staa vi der; vi ere da kjørte istaa, og jeg ser ikke, at der i Grundloven findes nogen Bestemmelse, der stiller nogen Udvei i Sigte til at ende en saadan Uoverensstemmelse. I alle andre Forhold, i Sogneraad, i Byraad, i Amtsraad, i Landvæsenskommissioner osv. er der anvist en Udvei, men her tror jeg virkelig, der er en Feil i vor Grundlov, thi naar Finantsloven, som vi skulle have færdig, kommer til Fællesudvalg, og der derefter vedtages een Beslutning i det ene Thing og en anden i det andet, er den